

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Actieplan Dak -en thuisloosheid Gelderland-Zuid 2026-2032
Portefeuillehouder:	M. Peters
Datum college besluit:	16 december 2025
Behandelend ambtenaar:	E. Smit-Gadella
Registratienummer:	GZDGCB176323/2324265

Inleiding

Culemborg telde op 9 april 2024 52 dak -en thuisloze mensen, waarvan 17 kinderen. De verwachting is dat dit aantal de komende jaren toeneemt als gevolg van de krapte op de woningmarkt. Om die reden lanceerde het Rijk het Nationaal Plan Dakloosheid- Eerst een thuis, met als doel om dakloosheid in 2030 volledig te beëindigen.

De ambities uit het Nationaal Actieplan worden in dit Regionaal Actieplan (GZDGCB176323/2326583) vertaald naar ambities voor de aanpak van dak -en thuisloosheid in Gelderland-Zuid. Daarvoor creëren we extra woonplekken, realiseren we voldoende opvangvoorzieningen voor dak -en thuisloze mensen, zetten we in op armoedebestrijding en zorgen we voor passende ondersteuning.

Voorstel Raadsbesluit

De gemeenteraad van de gemeente Culemborg besluit:

1. Het Actieplan Dak -en thuisloosheid Gelderland-Zuid 2026-2032 (GZDGCB176323/2326583) vast te stellen.

Argumenten

1.1 De opvang van dakloze mensen is een wettelijke taak van gemeenten.

Gemeenten hebben een wettelijke verplichting tot het verzorgen van opvang aan dakloze mensen, inclusief het bieden van zorg, begeleiding en praktische ondersteuning. Dit is vastgelegd in de Wmo 2015.

1.2 Ook in Culemborg en Gelderland-Zuid is er sprake van dak -en thuisloosheid.

Op 9 april 2024 telde Gelderland-Zuid 1.357 dak -en thuisloze personen, waarvan 160 minderjarigen. In Culemborg lag dit aantal op 52 personen, waarvan 17 minderjarigen. Dit is waarschijnlijk nog een onderschatting. De problematiek rondom dak -en thuisloosheid neemt de komende jaren naar verwachting verder toe als gevolg van de toenemende druk op de woningmarkt. Dak -en thuisloosheid treft bovendien steeds vaker mensen met een eigen inkomen en mensen zonder (psychische) problemen. Dak -en thuisloosheid wordt daarmee meer een woon- dan zorgvraagstuk.

1.3 Dak- en thuisloosheid leidt tot (verergering van) problemen bij dak- en thuisloze mensen.

Veel dak- en thuisloze mensen kampen met mentale, financiële, relationele en andersoortige problemen. Dak- en thuisloosheid veroorzaakt veel stress en leidt vaak tot (verergering) van deze problematiek. Een snelle en effectieve aanpak helpt dit voorkomen.

1.4 Regionale samenwerking is nodig om dak- en thuisloosheid effectief te bestrijden.

De aanpak van dak- en thuisloosheid omvat lokale en regionale aspecten. Op lokaal niveau is voldoende huisvesting en passende ondersteuning essentieel; op regionaal niveau de beschikbaarheid van voldoende passende maatschappelijke (opvang-)voorzieningen. Omdat gemeenten individueel te klein zijn voor de instandhouding van dergelijke voorzieningen (te duur, te specialistisch, te weinig volumes) is regionale samenwerking noodzakelijk.

1.5 Vaststelling van dit plan is nodig om richting te geven aan de regionale samenwerking.

Het Regionaal Actieplan is kader-stellend voor de uitvoering en geeft richting aan de ontwikkelingen in Gelderland-Zuid die nodig zijn om de problematiek rondom dak- en thuisloosheid aan te pakken. Door het formuleren van gezamenlijke ambities en uitgangspunten worden gezamenlijke doelen geformuleerd. Deze geven structuur en richting aan de regionale samenwerking.

2.1 Besluitvorming over nieuw beleid is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

Hoewel het begrip 'actieplan' iets anders suggereert, heeft het Regionaal Actieplan (GZDGCB176323/2326583) een beleidsmatig karakter; we leggen hiermee de visie en koers voor de komende jaren vast. Om die reden is de gemeenteraad het bevoegde orgaan voor de vaststelling van dit plan.

2.2 Besluitvorming is een zaak van alle gemeenten in Gelderland-Zuid.

Bij dak- en thuisloosheid is er sprake van een regionale samenwerking, met een centrumregeling, dienstverleningsovereenkomst en regio-begroting. De gemeenteraden van alle deelnemende gemeenten dienen het actieplan daarom vaststellen.

Kanttekeningen

1.1 Concrete uitwerking en kosten volgen uit het uitvoeringsplan.

De verwachting is dat om de doelen te realiseren er meer maatschappelijke opvangvoorzieningen nodig zijn, hetgeen ook financiering uit de regiobegroting vraagt. Wat we concreet gaan doen en wat dat kost, wordt uitgewerkt in het uitvoeringsplan.

Kosten, Baten, Dekking

De kosten voor Beschermd Wonen en de Maatschappelijke Opvang worden gefinancierd uit de regiobegroting Beschermd Wonen-Maatschappelijke Opvang. Het Regionaal Actieplan (GZDGCB176323/2326583) omvat de koers voor de komende jaren. De concrete uitwerking en daarmee zicht op benodigde financiële middelen volgt in het nog op te stellen uitvoeringsplan.

Personele en/of Juridische gevolgen

Aan de vaststelling van dit actieplan (GZDGCB176323/2326583) zijn geen directe personele of juridische consequenties verbonden.

Communicatie en Burgerparticipatie

De gevolgen van het Regionaal Actieplan Dak -en Thuisloosheid (GZDGCB176323/2326583) zijn voor onze inwoners niet direct merkbaar. Om deze reden vindt er geen actieve communicatie over het actieplan vanuit Culemborg richting onze inwoners plaats. Betrokken ketenpartners zoals Kleurrijk Wonen, de ASDI en ElkWelzijn worden wel geïnformeerd. Met de aan het actieplan gekoppelde uitvoeringsplannen wordt een basis voor gelegd voor goede (opvang-) voorzieningen voor onze inwoners. Om die reden vindt te zijner tijd wel communicatie over de uitvoeringsplannen plaats.

Bijlagen:

1. Actieplan Dak -en Thuisloosheid Gelderland-Zuid 2026-2032 (GZDGCB176323/2326583)
-

Raadsbesluit

Registratienummer: GZDGCB176323/2324265

De gemeenteraad van de gemeente Culemborg besluit:

1. Het Actieplan Dak -en thuisloosheid Gelderland-Zuid 2026-2032 (GZDGCB176323/2326583) vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de Raad,

Gehouden op 29 januari 2026.

De griffier
D. van der Harst

De voorzitter
M.A. Mulder